

	Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70, příspěvková organizace DOKUMENTACE ŠKOLY	Číslo jednací: ZSaMS/ 00695/2024
	Školní vzdělávací program školní družiny při ZŠ a MŠ Brno, Pastviny 70, p. o.	Počet stran: 20 Počet příloh: 1

V Brně dne: 1.9. 2024

Mgr. Gabriela Kuběnová, ředitelka školy

Obsah

OBSAH	1
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2. VIZE	2
3. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ	2
4. CÍLE VÝCHOVNĚ – VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	2
5. ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ	3
6. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ	3
7. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	4
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
POŽADAVKY PEDAGOGIKY VOLNÉHO ČASU	4
8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ÚČASTNÍKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	5
V OBLASTI PERSONÁLNÍ:	5
V OBLASTI MATERIÁLNÍ:.....	5
V OBLASTI ORGANIZAČNÍ:.....	5
VYMEZENÍ PODMÍNEK PRO ROZVOJ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH DĚTÍ:	5
9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ ÚČASTNÍKŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	6
10. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	6
11. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	6
12. EKONOMICKÉ PODMÍNKY	6
13. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ	7
14. RIZIKA OHROŽUJÍCÍ PRÁCI VE ŠD	7
15. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
16. NÁPLŇ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLNÍ DRUŽINY	7
KOMPETENCE DĚTÍ.....	7
17. NÁVAZNOST NA ŠVP PRO ZV „ŠKOLA PRO VŠECHNY“	8
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	8
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	8
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	8
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	8
UMĚNÍ A KULTURA	9
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	9
18. TEMATICKÝ OKRUH 1. A 2. TŘÍDA	10
19. TEMATICKÝ OKRUH 3., 4. A 5. TŘÍDA	15
20. PŘÍLOHA	20

1. Identifikační údaje

Viz ŠVP pro ZV ZŠ a MŠ Brno, Pastviny 70, p. o. „Škola pro všechny“, č. j.: 6/2022

2. Vize

„Šťastné a spokojené dítě obklopené přáteli, kteří dokáží měnit svět okolo sebe v krásné místo pro život. S laskavým vztahem ke svému nejbližšímu okolí i vlastnímu tělu.“

Bezpečné prostředí ve vlastních družinových třídách a venkovních prostorách. V souladu s koncepcí školy.

3. Charakteristika zařízení

Viz ŠVP pro ZV ZŠ a MŠ Brno, Pastviny 70, p. o. „Škola pro všechny“, č. j.: 6/2022

Skladba školní družiny (dále jen ŠD) dle aktuální situace v daném školním roce a přihlášených účastníků. Všichni vychovatelé jsou kvalifikovaní svým vzděláním nebo praxí a dále se vzdělávají.

Vzdělávací a výchovná činnost družiny se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky:

a) **pravidelnou denní** docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců,

b) **pravidelnou** docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání, které není pravidelnou denní docházkou a které se koná po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců v období školního vyučování pravidelně s výjimkou období školních prázdnin alespoň jednou za:

1. týden v rozsahu alespoň 1 hodiny, nebo

2. 2 týdny v rozsahu alespoň 2 hodin,

c) **nepravidelnou** a **příležitostnou** docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném rozsahu, než je uvedeno pod písmeny a) a b).

4. Cíle výchovně – vzdělávací práce ve školní družině

- Poskytování klidného a bezpečného prostředí, možnosti odpočinku a relaxace
- Všestranný rozvoj osobnosti dítěte
Rozvíjet vědomosti, schopnosti, dovednosti a postoje, probouzet zájem dětí o okolí, rozvíjet sociální kontakty, komunikaci, zvědavost, samostatnost, odvahu projevit se – co umí, o co se zajímá.
Posilovat v dětech zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být sám sebou, přizpůsobit se životu ve skupině, naučit se jednat v duchu základních lidských a etických hodnot.
- Získání všeobecného přehledu v návaznosti na učivo 1. stupně ZŠ
- Respektování individuálních schopností, dovedností a specifických potřeb dítěte, uplatňujeme respektující komunikaci

- Předcházení sociálně patologickým jevům-utváření pozitivních vztahů mezi žáky, vedení dětí ke vzájemné spolupráci, pomoci, toleranci, přijetí
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti: etnická, národnostní, kulturní, jazyková a náboženská identita každého
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu: lidských práv a svobod, spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost; Úmluva o právech dítěte – každý má svá práva, ale i povinnosti
- Pochopení a uplatňování principu rovnosti mužů a žen ve společnosti
- Poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně
- Dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví

Výchovně-vzdělávací cíle jsou naplňovány prostřednictvím měsíčních plánů s uvedenými klíčovými kompetencemi. Viz bod 15 (Náplň vzdělávacího programu ŠD).

5. Časový plán vzdělávání

Vzdělávací program ŠD je platný na aktuální školní rok, rozpracován od září do června v měsíčních plánech vychovatelů, které jsou průběžně obměňovány a doplňovány.

Školní družinu navštěvují děti od 1. do 3. třídy (dle kapacity je ŠD nabídnuta 4. i 5. třídám). ŠVP je rozdělen na dvě části: 1. a 2. třída a 3., 4. a 5. třída (minimalizace opakování témat a zajištění návaznosti).

Aktivity společné pro všechna oddělení ŠD jsou aktualizované v Plánu akcí ŠD.

Na konci školního roku dochází ke zhodnocení činnosti ŠD. Evaluační činnost je součástí evaluace školy, na které bude ŠD participuje.

6. Formy vzdělávání

- **Příležitostná vzdělávací činnost** – výlety, exkurze, vystoupení, návštěvy kina a divadelních představení, slavnosti, besídky, besedy, výstavy, sportovní aktivity, hry podporující spolupráci, soutěže aj.
- **Pravidelná výchovně vzdělávací činnost** – každodenní činnost přihlášených účastníků v odděleních ŠD, zájmové útvary provozované ŠD.
- **Osvětová činnost** – poskytování informací žákům v oblasti prevence sociálně-patologických jevů, ale i k různým oblastem zájmové činnosti, příprava na vyučování.
- **Spontánní činnost** – činnost směřující k vhodnému využívání volného času.

Využití nabídky spontánních činností v ranní a odpolední družině, v rámci klidových činností a při pobytu venku.

- **Individuální činnost** – vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, individuální práce s talentovanými jedinci i jedinci se speciálními potřebami – viz bod č. 7 (individuální rozhovory s účastníky, řešení úkolů, zapojení se do programu apod.) Podpora v tíživých situacích, v samostatnosti při rozhodování.

7. Obsah vzdělávání

- Člověk a svět
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda
- Člověk a ten druhý
- Člověk a jeho tělo, pohybové a tělovýchovné aktivity
- Člověk a zdraví
- Umění a kultura
- Informace, komunikace a technologie s nimi spojené
- Matematika a její aplikace
- Člověk a jeho psychika, jazyk a řeč, fantazie, představivost, myšlení, sebepojetí, city a vůle
- Jazyk a jazyková komunikace
- Člověk a svět práce

Průřezová témata základního vzdělávání

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Požadavky pedagogiky volného času

Pedagogika volného času je odlišná od organizace a náplně vzdělávání ve škole.

- **Požadavek pedagogického ovlivňování volného času:**
motivace k činnostem a jejich pestrost
- **Požadavek dobrovolnosti:**
činnost přiměřená věku, osobnosti a dovednosti dítěte, individuální motivace
- **Požadavek zajímavosti a zájmovosti:**
činnosti různorodé a pestré, i jiné než při vyučování, vycházet ze zájmu dětí, utvářet spolupracující kolektiv

- **Požadavek aktivity:**
děti se podílí na přípravě plánů, na jejich realizaci, hodnocení a sebehodnocení
- **Požadavek citlivosti:**
citlivý a individuální přístup, radost dětí z objevování a překonávání překážek
- **Požadavek seberealizace:**
podporovat radost z vykonané práce, zdravé sebevědomí

8. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naplňujeme je formou individuální i skupinovou v rámci ŠD.

Naše škola přijímá účastníky s poruchami učení, chování, účastníky ze společensky, sociálně, jazykově a kulturně znevýhodněného prostředí. Vzniklé problémy účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami řešíme konzultacemi s výchovnými poradci, odborníky, třídními učiteli a rodiči.

Škola zajišťuje připravenost školského zařízení pro zájmové vzdělávání těchto účastníků:

V oblasti personální:

- dostatečné zajištění (viz asistenti)
- odbornost pedagogických pracovníků s ohledem na druh postižení či znevýhodnění účastníků

V oblasti materiální:

- vybavení speciálními pomůckami dle možností školy

V oblasti organizační:

- vymezení forem integrace
- spolupráce s rodiči
- využití a spolupráce s poradenskými zařízeními, výchovným poradcem školy a dalšími institucemi

Vymezení podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných dětí:

- nabídka vhodných vzdělávacích aktivit zaměřených na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů, sociální a emocionální inteligence
- možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určeným vyšším věkovým skupinám
- odborná připravenost pedagogických pracovníků
- spolupráce se školským poradenským zařízením a se školou

9. Podmínky přijímání účastníků a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Činnost ŠD a zájmové útvary ŠD jsou určeny přednostně pro žáky prvního stupně ZŠ. O přijetí do školní družiny rozhoduje ředitel školy, v případě nepřijetí vyrozumí rodiče písemným vyjádřením. Přihláška k zájmovému vzdělávání do školní družiny obsahující údaje do školní matriky je určující pro přijetí účastníka do školní družiny. Přijetí účastníka do ŠD není nárokové. Kritériem pro zařazení účastníka do ŠD je jeho datum narození a kapacita ŠD. Přednostně jsou přijímáni účastníci z nižších ročníků. Při porušení řádu školy nebo vnitřního řádu družiny může být účastník ze ŠD vyloučen. Tuto skutečnost oznámí ředitel písemným vyrozuměním rodičům.

Účastníci školní družiny jsou evidováni v třídních knihách a docházkových sešitech (viz ranní a odpolední družina). Účastníci zájmových útvarů jsou evidováni v třídních knihách zájmových útvarů.

Průběh zájmového vzdělávání navazuje na časový plán vzdělávání. Součástí pravidelné činnosti může být účast na víkendových akcích, soutěžích, výstavách apod.

Předčasné ukončení docházky účastníka ŠD (odhlášení účastníka ze ŠD - formulář Odhláška ze školní družiny) je povinen zákonný zástupce účastníka provést písemně s jeho podpisem, a to neprodleně. Odhlásit účastníka ze zájmových kroužků pořádaných ŠD je možné emailem vedoucímu kroužku nebo písemně do družinového deníčku.

10. Materiální podmínky

Vychází z aktuálních prostor, materiálního vybavení a kapacity školy. Školní družina využívá jednotlivých tříd, družinových tříd a dalších prostor školy (výtvarná učebna, tělocvična, bazén, hřiště...).

Družinová oddělení jsou vybavena hrami, hračkami, materiálem pro výtvarné a pracovní činnosti, literaturou, audiovizuální technikou, sportovním náčiním a dle možností odpočinkovým a pracovním prostorem.

Pro společné potřeby družiny je k dispozici kancelářská technika a vybavení.

11. Personální podmínky

Vychovatelé a pedagogové volného času jsou kvalifikováni vzděláním nebo počtem let a pracují na svém vzdělávání. Společně s I. stupněm a ostatními pracovníky školy spolupracují, organizují a utváří optimální podmínky pro pedagogickou péči o děti.

12. Ekonomické podmínky

K dispozici je určená finanční hotovost v průběhu školního roku, která slouží na nákup spotřebních a materiálních pomůcek pro ŠD.

13. Bezpečnost a ochrana zdraví

Na začátku školního roku, v jeho průběhu, před akcemi jsou děti seznámeny s pravidly, řády školy a poučeny o bezpečném chování ve škole i mimo ni. Podrobnosti viz: Vnitřní řád ŠD, Školní řád a další řády ZŠ a Provozní řád venkovních hracích ploch.

Vychovatelé zajišťují odpovídající podmínky pro bezpečný pobyt v družině, prostorách školy i venku.

Předcházejí úrazům, seznamují děti s možnými riziky, se základy pravidel první pomoci, dbají o hygienu dětí a tělesnou i psychickou pohodu. (Větrání, pitný režim, světlo, hluk apod.)

14. Rizika ohrožující práci ve ŠD

Kapacita prostor vyhrazených pro činnost ŠD – oddělení školní družiny jsou umístěna ve školních třídách (málo volného prostoru na počet dětí).

Při slučování oddělení snižena přehlednost o pohybu dětí, obtížná možnost dohledu a individuálních rozhovorů při odchodu dětí ze ŠD.

Při přechodu dětí do nedružinových kroužků a jejich návratu zpět do ŠD.

Rádi bychom eliminovali přesuny účastníků v průběhu pobytu ve ŠD.

Provozní rizika – řešíme ve spolupráci s provozně – správními zaměstnanci.

Při zástupu vychovatelů přehled a znalost dětí, režimu oddělení.

15. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

ŠVP vydává ředitelka školy a zveřejní jej na přístupném místě, tj. na webových stránkách školy a sekretariátu školy. Školní vzdělávací program školní družiny je přístupný všem.

16. Náplň vzdělávacího programu školní družiny

Kompetence dětí

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení: učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení, seberealizuje se, učí se z vlastních chyb.

2. Kompetence k řešení problému: všímá si dění kolem sebe, všímá si problémů; řeší je sám nebo za pomoci; při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje; je schopen obhájit své řešení.

3. Kompetence komunikativní: ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, pocity, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, osvojuje si

kultivovanou řeč; obohacuje svoji slovní zásobu; naslouchá mluvenému slovu; neskáče do řeči; zdokonaluje čtenářské návyky; dokáže se projevit spontánně.

4. Kompetence sociální a interpersonální: samostatně se rozhoduje o činnosti; ovládá své nálady; dokáže přijmout odpovědnost za své rozhodnutí; dokáže rozpoznat, co je vhodné a co ne; dokáže se prosadit i podřídit většině – přijmout kompromis; vnímá spravedlnosti a nespravedlnosti; rozezná agresivitu, šikanu; dokáže mluvit o svém problému; respektuje ostatní a nevnučuje jim svoji vůli; umí říci ne nevhodným nabídkám; rozvíjí toleranci a empatii; utváří si pozitivní představu o sobě samém, pracuje na zdravém sebevědomí; spolupracuje ve skupině; je tolerantní k jinakosti druhých.

5. Kompetence občanské a činnosti – učí se plánovat, organizovat, řídit, hodnotit, odhadovat rizika svých činů; odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem; dbá na své zdraví i zdraví druhých; chrání přírodu; chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské); uvědomuje si svá práva a práva druhých; je citlivý vůči nespravedlnosti (šikana); dokáže vytvářet pocit bezpečí a jistoty; vnímá v čem jsme si podobní a v čem jsme jiní; navazuje na tradice, historii; chová se šetrně k prostředí, památkám, přírodě.

6. Kompetence k trávení volného času – orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času; umí si vybrat činnost přiměřenou vlastním schopnostem, rozvíjí se v individuálních i skupinových činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku, umí se vhodně zařadit do hry, nebojí se překážek.

17. Návaznost na ŠVP pro ZV „ŠKOLA PRO VŠECHNY“

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Čtení pohádek, jejich vyprávění, dramatizace jednoduchých pohádek, loutkové divadlo, učení básniček, didaktické hry, četba dětských časopisů, luštění křížovek, čtení knih a následná beseda o přečteném, poslech pohádek z CD, sledování dětských filmů a pohádek na videu.

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Matematické soutěže (matematický král), doplňování do předlohy (sudoku, logické hry...), ve spolupráci s třídní učitelkou rozvoj matematických dovedností formou her.

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzájemná komunikace mezi dětmi, mezi dětmi a dospělými, samostatné vyřizování jednoduchých úkolů, seznámení s IT zařízeními a internetem, co je možno pomocí internetu zjistit, seznámení se s některými periodiky, práce se slovníkem a encyklopedií.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Sledování života a dění kolem, život v rodině – aktivní role dětí, návštěvy výstav a akcí mimo budovu školy, sledování svátků a lidových tradic, společenské a hygienické návyky, výroba dárečků a přání k různým akcím, vystoupení na veřejnosti v soutěžích, společné hry v kolektivu, dopravní výchova, poznávání značek, správná jízda na kole, dopravní soutěže, tělovýchovné aktivity, TV aktivity.

Sledování přírody v jednotlivých obdobích, její vliv na člověka, péče o květiny doma i ve škole, ochrana přírody kolem nás, pozorování procesu růstu, výsadba rostlin, vycházky do okolí školy, pozorování přírody v lese a zahradách, povídání o přírodě, soutěže a kvízy, využití časopisů, knih a videí s přírodní tematikou, návštěva ZOO, návštěva botanické zahrady, hry v přírodě, stavba objektů z přírodního

materiálu, pozorování živočichů a ptáků, atlasy zvířat, určování rostlin podle atlasu rostlin, výroba herbáře.

UMĚNÍ A KULTURA

Kultivace mluveného a pěveckého projevu, práce s hlasem, hra na doprovodné hudební nástroje, ztvárnění hudby pohybem, gestem, tancem, aktivní vnímání hudby. Dramatizace činností.

Seznámení se s různými výtvarnými a pracovními technikami, vyjadřování svého vnímání, citění a poznávání světa uměleckými technikami.

Organizace činností.

Rozvoj schopností využívat získaných poznatků, tvořivosti, fantazie, estetického citění a dovedností ve svém životě.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání jejich vlastností, funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů, jednoduché pracovní postupy a organizace práce, lidové zvyky, tradice a řemesla.

Práce se stavebnicemi, modely, s návodem.

Pěstování a péče o rostliny. Pozorování přírody. Zvířata a péče o ně.

Příprava pokrmů, pravidla správného stolování.

Ve všech těchto tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

18. Tematický okruh 1. a 2. třída

Místo, kde žijeme	Témata výchovné práce	Aktivity vychovatele dle skladby zaměstnání	Příležitostné akce ŠD	Kompetence
Cesta do školy	Orientuje se v místě bydliště. Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí. Určí a vysvětlí polohu svého bydliště, zná adresu svého bydliště. Seznamuje se s dopravními značkami.	Tematické kreslení. Rozvíjení komunikativních dovedností; mluvení a naslouchání. Vycházky. Samostatná a skupinová práce.		1, 2, 3, 5
Naše škola	Zná prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečnou cestu do školy (dopravní uzly).	Seznamování se se životem ve škole. Vycházky do okolí školy.	Den otevřených dveří.	1, 5
Kdo nás chrání (policie)	Zná možnosti ochrany obyvatel (policie, záchranáři, hasiči).	Hry na dopravním hřišti. Didaktické hry s dopravními značkami. Výtvarné zpracování dopravních značek.	Výukový program dopravní výchovy.	1, 2, 5
Jaké instituce nám slouží	Policie, hasiči, záchranáři. Sportovní a kulturní objekty. Rekreační a zábavná zařízení. Zdravotnická zařízení. Úřady, obchody, kostely.	Návštěva zařízení. Seznámení se s nimi.	Beseda s policisty.	1, 3, 4, 6

Člověk a jeho zdraví	Témata výchovné práce	Aktivity vychovatele dle skladby zaměstnání	Příležitostné akce ŠD	Kompetence
Sociální	Umí vhodně vyjádřit svůj názor, zdravé sebeprosazování. Umí požádat o laskavost, o pomoc, zahájit rozhovor. Umí projevit nesouhlas, přizvat k aktivitě, pochválit druhého, přijmout pochvalu, odolat tlaku vrstevníků. Ví, jak vhodně komunikovat s dospělými a s lidmi, které nezná.	Komunikace a komunitní kruh. Dramatizace. Společenské hry. Četba. Hry venku.		3, 4, 5
Psychické	Vztah dítěte ke zdraví. Posilování duševní odolnosti a zvládání stresu. Civilizační choroby.	Relaxační techniky. Četba k tématu. Povídání k tématu.		5, 6
Fyzické	Výživa a zdraví. Tělesná a duševní hygiena, péče o chrup. Režim dne. Pohyb pro zdraví. Adaptace na změny v průběhu roku. Bezpečnost při pohybových činnostech. První pomoc. Čistota půl zdraví.	Povídání k tématu, komunitní kruh. Pracovní a výtvarné aktivity. Smyslové aktivity. Sportovní aktivity. Pobyty venku. Nácvik jednoduchého ošetření a chování při poranění.	Atletický trojboj.	1, 2, 4

Lidé a čas	Témata výchovné práce	Aktivity vychovatele dle skladby zaměstnání	Příležitostné akce ŠD	Kompetence
Řád ve školní družině	Respektování řádu školní družiny a pravidel oddělení. Provozní doba a denní režim. Práva a povinnosti účastníků.	Individuální rozhovory. Komunitní kruh. Výtvarné aktivity. Využití návrhů účastníků v činnostech ŠD. Motivace a účast účastníků na akcích ŠD.		1, 2, 3, 4
Kalendář	Akce ŠD v průběhu roku. Vnímání kalendářního roku.	Tematické příběhy, legendy, pověsti. Výtvarné a pracovní činnosti.	Svatomartinský průvod. Adventní setkání se ŠD. Čarodějnické odpoledne.	1, 5, 6
Čas	Měření času, časový odhad. Poznávání času (rok, roční období, měsíc, týden, hodina, minuta, sekunda). Letní a zimní čas. My v průběhu času.	Výtvarné, pracovní činnosti. Povídání na téma. Hry.		1, 5, 6
Lidé dříve a dnes	Zvyky a tradice. Řemesla. Bydlení a život.	Tematické příběhy, využití literatury, encyklopedií, časopisů. Filmy, pohádky. Praktická zkušenost.	Výstava vánočních zvyků v rámci „Adventního setkání ŠD“. Návštěva kostelů a výstav ve svátečních obdobích. Jarní dílničky.	4, 5, 6

Lidé kolem nás	Témata výchovné práce	Aktivity vychovatele dle skladby zaměstnání	Příležitostné akce ŠD	Kompetence
Škola -spolužáci -pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci Instituce	Vzájemná komunikace, interakce, respekt a úcta, volíme vhodná slova. Naslouchání, řešení konfliktů, zdravé sebehprosazování. Pravidla a jejich dodržování. Chování v jídelně, stolování. Zdvořilostní fráze (prosím, děkuji, pozdrav...).	Společenské hry. Komunitní kruh. Povídání. Dramatizace. Modelové situace, diskuze. Výtvarné i pracovní činnosti. Využití literatury, audiovizuální techniky.	Fair-play při hrách a sportovních aktivitách. Praktická zkušenost, nácvik. Připomenutí vhodného chování před akcemi.	1, 2, 3, 4
Rodina -rodiče -prarodiče -sourozenci Lidé ve světě a v proměnách času Jsme jiní	Vytváření kladného vztahu k rodičům, prarodičům a sourozencům. Láska, úcta, respekt, vzájemná komunikace. Rodokmen. Příběhy předků. Informace, aktuality. Historie České republiky a světa, dějinné souvislosti, osobnosti. Lidé a jejich země, zvyky, tradice, kultura, odlišnosti. Srovnání s námi. Handicapovaní kolem nás. Smyslová a tělesná omezení. Poznáváme jejich svět, učíme se s nimi komunikovat. Výjimečnost.	Povídání. Pohádky, příběhy. Výtvarné aktivity. Komunitní kruh, rozhovor, diskuse Práce s encyklopediemi, odbornou a naučnou literaturou, internetem, audiovizuální technikou. Dramatizace, výtvarné aktivity. Pracovní a výtvarné aktivity. Povídání. Dramatizace. Praktická zkušenost.	Den matek. Den otců. Narozeniny, svátky. Návštěva muzea. Beseda.	2, 3, 4 1, 4, 5, 6 2, 3, 4, 5

Rozmanitosti přírody	Témata výchovné práce	Aktivity vychovatele dle skladby zaměstnání	Příležitostné akce ŠD	Kompetence
Příroda kolem nás	Pozorování a proměny živé přírody: rostliny, živočichové. Seznámení se s neživou přírodou: horninami, krajinnými útvary, vodními toky. Pozorování proměn počasí.	Povídání, komunitní kruh. Četba, práce s odbornou a populárně naučnou literaturou. Výtvarné a pracovní aktivity. Práce s přírodninami. Projektová činnost. Praktická zkušenost, využití smyslů. Didaktické hry, pracovní listy.	Vycházky do okolí školy, pozorování na zadané téma. Péče o přírodu kolem nás. Péče o zvířata, přikrmování.	1, 2, 5
Péče o rostliny	Pěstování a péče o pokojové rostliny. Práce na zahradě. Užitkové i okrasné rostliny.	Výtvarné a pracovní činnosti. Využití encyklopedií a odborné literatury při práci. Praktická zkušenost. Tvorba herbáře. Pozorování.	Úklid zahrady.	1, 2, 6
Péče o zvířata	Domácí mazlíčci. Zvířata z celého světa.	Výtvarné a pracovní činnosti. Využití encyklopedií a odborné literatury při práci. Praktická zkušenost. Pozorování. Hry.	Návštěva zoologické zahrady. Návštěva domácích mazlíčků v ŠD.	1, 2, 3, 6
Ochrana a tvorba životního prostředí	Činnosti zaměřené na ochranu a tvorbu životního prostředí. Třídění odpadů.	Komunitní kruh. Povídání. Pozorování. Pracovní listy. Výtvarné a pracovní činnosti. Využití v praxi.	Návštěva ekodvora.	1, 2, 4, 5

19. Tematický okruh 3., 4. a 5. třída

Místo, kde žijeme	Témata výchovné práce	Aktivity vychovatele dle skladby zaměstnání	Příležitostné akce ŠD	Kompetence
Cesta do školy	Zásady slušného chování na veřejnosti a v dopravních prostředcích. Skupinové chování a bezpečnost v silničním provozu.	Tematické vycházky do okolí školy. Návštěva místní knihovny, obecního úřadu. Kolektivní práce. Mapa okolí školy.	Pohyb v okolí školy při vycházkách.	3, 4, 5
Dopravní výchova	Zásady bezpečnosti a chování v silničním provozu. Aktivní znalost dopravních značek a situací. Základní pravidla cyklisty.	Didaktické hry s dopravními značkami. Výtvarné zpracování.	Výukový program dopravní výchovy.	1, 2, 5
Škola	Zásady slušného chování, základy stolování, čistota a pořádek v oddělení. Tolerance k druhým. Pomáhat slabším spolužákům.	Společenské a didaktické hry.	Čarodějnické odpoledne.	1, 3, 4
Město Brno, městská část Brno-Komín, Brno uprostřed světa	Kulturní a historické památky. Významné přírodní památky. Symboly Brna, zákl. geografické údaje. Slavné osobnosti. Zákl. geografické údaje světa.	Symboly a hlavní znaky Brna. Pověsti Brna. Výtvarné zpracování. Procházky, práce s mapou, globusem. Vyhledávání informací.	Vycházka do centra Brna.	1, 5, 6
Můj domov	Popis svého bydliště, domova. Můj pokoj. Dům snů.	Pracovní a výtvarné aktivity. Stavím si svůj dům (využití stavebnic). Povídáme si, jak žijí/bydlí ostatní.	Vycházky do místa, kde bydlím já a moji spolužáci.	2, 3, 4, 6

Člověk a jeho zdraví	Témata výchovné práce	Aktivity vychovatele dle skladby zaměstnání	Příležitostné akce ŠD	Kompetence
Bezpečnost a ochrana zdraví	Hygiena před obědem a po obědě. Základy a pravidla stolování. Ukázka správného stolování. Pitný režim. Zdravá strava, náš jídelníček. Ochrana zdraví při volnočasových aktivitách. Umíme použít čísla tísňových linek. Psychohygiena, prevence před hrozbami moderních technologií.	Stálá péče o pořádek ve školních aktovkách, na pracovním místě, v oddělení školní družiny. Povídání o nemocích a prevenci. Smyslové poznávání. Postup při poskytování první pomoci. Škodlivé návyky a jejich vliv na zdraví. Ochutnávka, poznávání ovoce, zeleniny, koření. Čichové a chuťové vjemy. Beseda, povídání.		1, 5, 6
Pohybové a tělovýchovné aktivity	Jednoduché cviky zaměřené na správné držení těla. Protahovací cvičení. Odpočinkové aktivity a relaxace. Práce s dechem.	Vycházky do okolí školy. Dopravní hřiště, pohybové a míčové hry. Aktivní doprovod k písničkám, říkankám. Výtvarné aktivity spojené s pohybem.	Atletický trojboj.	1, 2, 6

Lidé a čas	Témata výchovné práce	Aktivity vychovatele dle skladby zaměstnání	Příležitostné akce ŠD	Kompetence
Orientace v čase a časový řád	Správný režim dne a jeho dodržování. Plnohodnotné využití volného času. Vytváření návyků na pravidelnou a účelnou přípravu na vyučování. Vhodný výběr volnočasové aktivity a její dokončení. Respektování a dodržování režimu ŠD.	Příprava na vyučování, vypracování domácích úkolů. Didaktické hry, pracovní listy.		1, 5, 6
Současnost a minulost v našem životě	Státní svátky a významné dny. Významné události, osobnosti.	Práce s literaturou, vyhledávání informací. Diskuze. Beseda. Využití výtvarných a pracovních činností k danému tématu. Projektová činnost.	Výstava vánočních zvyků v rámci „Adventního setkání ŠD“. Návštěva kostelů a výstav ve svátečních obdobích.	1, 5

Lidé kolem nás	Témata výchovné práce	Aktivity vychovatele dle skladby zaměstnání	Příležitostné akce ŠD	Kompetence
Škola - spolužáci - pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci Instituce	Vzájemná komunikace, interakce, respekt a úcta. Vhodné řešení konfliktů, zdravé sebeprosazování. Správné nakládání s informacemi. Pravidla a jejich dodržování. Kyberšikana.	Komunitní kruh. Dramatizace. Výtvarné i pracovní činnosti. Využití literatury, audiovizuální techniky. Beseda. Rozhovor.	Fair-play při hrách a sportovních aktivitách. Praktická zkušenost, nácvik. Připomenutí vhodného chování před akcemi.	2, 3, 4
Rodina - rodiče - prarodiče - sourozenci	Láska, úcta, respekt, vzájemná komunikace. Rodokmen. Příběhy předků. Jak a čím pomáháme?	Povídání, příběhy. Výtvarné aktivity.	Den matek. Den otců. Narozeniny, svátky.	2, 3, 4
Lidé ve světě a v proměnách času	Informace, aktuality. Historie České republiky a světa, dějinné souvislosti, významné osobnosti. Lidé a jejich země, zvyky, tradice, kultura, odlišnosti. Srovnání s námi. Státy a země	Komunitní kruh, rozhovor, diskuse. Práce s encyklopediemi, odbornou a naučnou literaturou, internetem, audiovizuální technikou. Dramatizace, výtvarné aktivity. Projektová činnost.	Návštěva muzea.	1, 3, 5, 6
Jsmo jiní	Handicapovaní kolem nás. Smyslová a tělesná omezení. Poznáváme jejich svět, komunikujeme s nimi, umíme pomoci. Výjimečnost.	Pracovní a výtvarné aktivity. Povídání. Dramatizace. Praktická zkušenost.	Beseda.	1, 2, 3, 5

Rozmanitosti přírody	Témata výchovné práce	Aktivity vychovatele dle skladby zaměstnání	Příležitostné akce ŠD	Kompetence
Příroda Ochrana přírody	Mapujeme meteorologické změny, vesmír. Besedy o ochraně přírody, související s denním životem. Recyklace. Vliv člověka na Zemi. Ekologie budoucnosti. Cesta skromnosti. Řešení aktuálních problémů.	Povídání, komunitní kruh. Četba, práce s odbornou a populárně naučnou literaturou, s internetem. Výtvarné a pracovní aktivity. Projektová činnost. Praktická zkušenost, využití smyslů. Základní třídění odpadů. Vnímáme zásahy člověka do přírody. Práce s naučnou literaturou, internetem. Kolektivní práce. Pracovní listy. Beseda, povídání, rozhovor.	Návštěva botanické zahrady. Den Země. Úklid zahrady.	1, 2 1, 2, 5, 6

20.Příloha

Plán akcí školní družiny pro rok 2024/2025

Měsíc	Akce	Účastníci
ZÁŘÍ	Informační schůzka pro rodiče, organizace Uklidme Komín	rodiče, děti ŠD děti ŠD
ŘÍJEN	Kino drakiáda Podzimní slavnosti	děti ŠD děti ŠD z jednotlivých oddělení děti ŠD z jednotlivých oddělení
LISTOPAD	Svatomartinská slavnost - lampionový průvod Kino Adventní setkání s družinou	děti ŠD a MŠ a rodinní příslušníci děti ŠD děti ŠD a rodinní příslušníci
PROSINEC	Kino Mikulášské a vánoční besídky Návštěvy vánočních trhů, betlému, květinářství	děti ŠD děti ŠD z jednotlivých oddělení děti ŠD z jednotlivých oddělení
LEDEN	Kino Návštěva Kostela sv. Vavřince Beseda - Mediální gramotnost Mobilní planetárium	děti ŠD děti ŠD děti ŠD děti ŠD
ÚNOR	Plavecké odpoledne Kino Karneval	děti ŠD děti ŠD děti ŠD
BŘEZEN	Kino Návštěva knihovny Čtenářské odpoledne Noc s Andersenem SWAP	děti ŠD děti ŠD z jednotlivých oddělení děti ŠD děti ŠD děti ŠD a rodinní příslušníci
DUBEN	Kino Jarní a velikonoční dílničky Den Země Čarodějnické odpoledne	děti ŠD děti ŠD a rodinní příslušníci děti ŠD děti ŠD a rodinní příslušníci
KVĚTEN	Výstava výtvarných a literárních prací ŠD Kino Putování za zvířátky Paralympiáda	děti ŠD a rodinní příslušníci děti ŠD děti ŠD děti ŠD
ČERVEN	Malujeme na chodník Výlety, pikniky (ZOO, přehrada...) Rozlučkové ohňky	děti ŠD děti ŠD z jednotlivých oddělení děti ŠD a rodinní příslušníci

Změna předem vyhrazena